

Kyiv Arbitration Days

International arbitration and AI

Dr. Larysa Didkovska, Judith Knieper, Benjamin Malek moderated by Dr. Nikolaus Pitkowitz

19 December 2025

Dr. Larysa Didkovska

Judith Knieper

Benjamin Malek

Dr. Nikolaus Pitkowitz

Al and Decision-Making: insights from the psychologist

Larysa Didkovska

Rector of the Ukrainian Free University (Munich, Germany),
President of Ukrainian Association of Gestalt Therapy,

Head of the Gestalt Therapy Section of the Ukrainian Umbrella Association of Psychotherapists (UUAP), Member of Human Rights and Social Responsibility Committee at the European Association for Gestalt Therapy, Ph.D., Associate Professor at the Department of Psychology Ivan Franko Lviv National University

Еволюція систем штучного інтелекту призвела до фундаментальних змін людської діяльності у багатьох аспектах.

Якщо раніше комп'ютерні системи розглядалися переважно як інструменти для обробки даних, то сьогодні вони стають активними учасниками когнітивних процесів людини.

Це вимагає переосмислення традиційних моделей взаємодії між ШІ та людиною.

The evolution of artificial intelligence systems has led to fundamental changes in human activity across many dimensions.

While computer systems were previously viewed primarily as tools for data processing, today they are becoming active participants in human cognitive processes.

This shift requires a reimagining of traditional models of interaction between AI and humans.

Психологічний підхід до проблеми такої взаємодії у контексті прийняття рішень фокусується на тому, як інтеграція порад від ШІ змінює внутрішню динаміку вибору, розподіл когнітивних ресурсів людини та її відчуття суб'єктивної відповідальності у процесі прийняття рішень.

The psychological approach to the problem of such interaction in the context of decision-making focuses on how the integration of advice from AI changes the internal dynamics of choice, the allocation of a person's cognitive resources, and their sense of subjective responsibility in the decision-making process.

Процес прийняття рішень за участю ШІ
— це складне переплетення
біологічної та алгоритмічної обробки інформації.

У цій структурі людина часто виступає у ролі *кінцевого контролера*, який має оцінити, прийняти або відхилити рекомендацію, сформовану ШІ.

Decision-making involving AI is a complex intertwining of biological and algorithmic information processing.

In this structure, the human often acts as the *human-in-the-loop* — a final controller who must evaluate, accept, or reject a recommendation generated by AI.

Психологічна складність цього акту полягає у тому, що людина має не тільки вирішити поставлене перед нею завдання, але й одночасно має оцінювати надійність порад, наданих ШІ, що створює додаткове когнітивне навантаження.

The psychological complexity of this act lies in the fact that a person must not only solve the task set before them, but also simultaneously assess the reliability of the advice provided by AI, which creates additional *cognitive load*.

Центральним медіатором у взаємодії між людиною та ШІ є **довіра**.

На відміну від міжособистісної довіри, яка базується на припущеннях про наміри інших людей та мотиви їхніх вчинків, довіра до технологій ґрунтується на очікуваннях стабільної продуктивності в умовах невизначеності.

Trust is the central mediator in human-Al interaction.

Unlike interpersonal trust, which is based on assumptions about others' intentions and motives, trust in technology is grounded in expectations of stable performance under conditions of uncertainty.

Сучасні підходи, зокрема модель *TrAAIT (Trust and Acceptance of AI Technology)*, пропонують розглядати довіру як складний конструкт другого порядку, що складається з трьох критичних перцепцій.

Modern approaches, specifically the *TrAAIT* model (*Trust and Acceptance of AI Technology*), propose viewing trust as a complex second-order construct consisting of three critical perceptions.

Достовірність інформації — оцінка точності та вчасності даних, які надаються системою.

Продуктивність системи— сприйняття надійності, доступності та здатності системи адаптуватися до змін.

Цінність застосування — суб'єктивне відчуття корисності та задоволеності результатом.

Information Credibility – evaluation of the accuracy and timeliness of the data provided by the system.

System Performance – perception of the system's reliability, availability, and ability to adapt to changes.

Application Value – a subjective sense of utility and satisfaction with the result.

Делегування інтелектуальних функцій у процесі прийняття рішень ШІ запускає процес когнітивного розвантаження.

Це може звільняти ментальний простір для завдань вищого порядку, але, водночас, є чинником ризику поступової деградації інтелектуальних навичок людини.

The delegation of intellectual functions during AI-assisted decision-making triggers a process of *cognitive offloading*.

This can free up mental space for higherorder tasks, but at the same time, it is a risk factor for the gradual degradation of a person's intellectual skills.

З одного боку, використання ШІ при обробці інформації може знизити навантаження на робочу пам'ять людини, дає їй можливість більше зосередитися на стратегічних цілях, дозволяє швидко отримувати релевантні підказки у процесі вирішення поставлених перед нею завдань, а також може сприяти зниженню тривожності у ситуації складного вибору.

On the one hand, the use of AI in information processing can reduce a person's working memory load, allowing them to focus more on strategic goals, receive timely tips while solving tasks, and reduce anxiety in difficult decision-making situations.

Одним із найбільших психологічних викликів у взаємодії людини зі ШІ є збереження людиною відчуття суб'єктивного переживання того, що саме людина є ініціатором власних дій та контролює їхні наслідки.

On the other hand, when using AI systems, a person may analyze data rather superficially due to excessive trust in AI, their skills in critically evaluating information may decrease, it may become more difficult to use cognitive processes in non-standard situations, and their sense of competence in solving tasks and making decisions may decrease.

Як показують проведені науковцями дослідження, частота використання інструментів ШІ негативно корелює із показниками критичного мислення: ШІ пропонує не просто дані, які людина може використовувати у процесі вирішення завдань і прийняття рішень, а готові судження, що призводить до *інтелектуальної пасивності* людини.

Research indicates that the frequency of AI tool usage negatively correlates with critical thinking indicators. AI offers more than just data; it provides "ready-made judgments," which can lead to *intellectual passivity*.

Одним із найбільших психологічних викликів у взаємодії людини зі ШІ є збереження людиною відчуття суб'єктивного переживання того, що саме людина є ініціатором власних дій та контролює їхні наслідки.

One of the greatest psychological challenges in human interaction with AI is maintaining a *sense of subjectivity* (*sense of agency*) – the subjective experience of being the initiator of one's own actions and controlling their consequences.

Впровадження ШІ-агентів розмиває це відчуття, створюючи ситуації «*розподіленої агентності*», де часто незрозуміло, хто саме несе відповідальність за результат — людина чи системи ШІ.

The implementation of AI agents blurs this feeling, creating situations of "distributed agency" where it is often unclear who is responsible for the outcome – the human or the AI system.

Зниження «агентності» призводить до морального відсторонення.

Коли людина відчуває, що вона лише «виконує вказівки» алгоритму, її готовність брати на себе відповідальність за помилки знижується.

Це особливо небезпечно у критичних сферах (наприклад, медицина, військова справа тощо), де втрата відчуття авторства дії може сповільнити реакцію людини в екстремальних ситуаціях.

A decline in agency leads to *moral* disengagement.

When individuals feel they are merely "following the algorithm's instructions," their willingness to take responsibility for mistakes decreases.

This is particularly dangerous in critical fields (e.g., medicine, military), where the loss of "authorship of action" can slow down human reactions in extreme situations.

Взаємодія людини з алгоритмами породжує нові патерни ірраціональної поведінки.

Interaction with algorithms generates new patterns of irrational behavior.

Найбільш дослідженими є **упередження автоматизації** та **алгоритмічна аверсія**.

The most researched are *automation bias* and *algorithm aversion*.

Упередження автоматизації — це тенденція людини надмірно покладатися на підказки від алгоритмів, ігноруючи власні спостереження або альтернативні джерела інформації.

Automation Bias – the tendency to overrely on algorithmic prompts while ignoring one's own observations or alternative sources of information.

Психологічно це пов'язано з прагненням мінімізувати когнітивні зусилля: людина сприймає алгоритм як «авторитетне джерело», що дозволяє перейти від активного аналізу до пасивної фікації.

Psychologically, this is associated with the desire to minimize cognitive effort: a person perceives the algorithm as an "authoritative source", which allows them to move from active analysis to passive verification.

Алгоритмічна аверсія виявляється у відмові від використання алгоритмів після того, як користувач стає свідком їхньої помилки.

Algorithm Aversion manifests itself in the refusal to use algorithms after witnessing them make a mistake.

Люди схильні прощати помилки іншим людям набагато легше, ніж машинам, що пояснюється «схемою досконалості»: ми очікуємо, що ШІ, будучи запрограмованим об'єктом, має працювати безпомилково, тому будь-який збій сприймається як фундаментальний дефект системи.

People tend to forgive mistakes of other people much more easily than of machines, which is explained by the "perfection schema": we expect that AI, as a programmed object, should be flawless, so any failure is perceived as a fundamental defect of the system.

У підсумку можна відзначити, що психологічний підхід до взаємодії між людиною та ШІ виявляє глибоку трансформацію самої природи суб'єктивності у процесі прийняття рішень.

Ми переходимо від індивідуального інтелекту до систем розподіленого пізнання, де межі між власними судженнями та порадами від алгоритмів стають все більш розмитими.

In summary, the psychological approach to the interaction between humans and AI reveals a profound transformation in the nature of subjectivity within the decision-making process.

We are transitioning from individual intelligence to systems of distributed cognition, where the boundaries between personal judgments and algorithmic advices are increasingly blurred.

Тобто ключовим викликом у взаємодії «людина-ШІ» є збереження людської агентності в умовах зростаючої автоматизації.

Це вимагає від людини розвитку нових когнітивних навичок (наприклад, епістемічної пильності, здатності до калібрування довіри до алгоритмів, здатності опиратися «інтелектуальній пасивності» тощо).

The key challenge in "human-AI" interaction is preserving human agency amidst growing automation.

This requires the development of new cognitive skills, such as epistemic vigilance, the ability to calibrate trust in algorithms, and the capacity to resist intellectual passivity.

Дякую за увагу!

Thank you for your attention!

Stocktaking of developments in Dispute Resolution in the Digital Economy (2021)

Stocktaking

✓ Compile, analyze and share relevant information

Focus

- ✓ Disruptive aspects of digitalization (reg. due process and fairness)
- ✓ Enabling aspects of technology (cost / duration)

DRDE-related Commission papers for July 2025

DRDE progress report (A/CN.9/1215)

Issues on the use of AI in dispute resolution

- Submission by Israel: Remote arbitration hearings and mediations (A/CN.9/1233)
- Submission by Inclusive Global Legal Innovation Platform on Online Dispute Resolution (A/CN.9/1224)

Platform-based dispute resolution

A/CN.9/1215

Use case / Potential Use	Description / Potential Benefit	Key Legal Issues
Selecting arbitrators or mediators	Al-assisted identification of suitable arbitrators/mediators; flags potential conflicts of interest; processes professional records, publications, affiliations	Risk of bias; lack of transparency; potential impact on independence and impartiality; challenges under UNCITRAL Model Law/Rules; safeguarding diversity
Conducting legal research	Al processes large volumes of case law, legislation, academic writings; extracts relevant information efficiently	Accuracy and reliability; potential for hallucination or errors; duty of counsel and arbitrators to verify; professional responsibility
Collecting documentary evidence	Al identifies, categorizes, and extracts relevant documents from large data sets (predictive coding / technology-assisted review)	Risk of overlooking relevant evidence; confidentiality/privacy concerns; need for proper training and procedural safeguards
Drafting legal documents (submissions, awards, orders)	Pattern recognition and natural language processing to assist drafting; may check for consistency and errors	Quality and reliability; confidentiality; enforceability concerns; risk of misleading or erroneous outputs
Document review	Al reviews documents for errors, inconsistencies, or conflicts	Accuracy/reliability; confidentiality and data security risks; potential impact on fairness
Predicting outcomes / strategy development	Scenario analysis; forecasting likely outcomes; quantifying damages; informing negotiation or mediation strategies	Overreliance; incorrect predictions; confidentiality; enforceability of settlements based on flawed outputs
Case management	Scheduling, reminders, managing deadlines, organizing documents	Over-automation may override procedural rights; confidentiality; flexibility and fairness concerns
AI as decision makers	Emerging potential for AI to make determinations	Raises fundamental fairness and enforceability issues; human judgment required for arbitration; contractual agreement sufficient for Al-only procedures: New York Convention

A/CN.9/1215

Key Actor	AI Use Cases	Key Legal Issues
Arbitrators	- AI assists in decision-making, e.g., reviewing evidence or drafting awards - AI supports case management	 Risk of AI undermining integrity and independence of arbitral decision-making Due process and fairness concerns Potential impact on recognition and enforcement of awards
Mediators	- Al predicts likely outcomes - Al assists in proposing solutions	- Overreliance on AI predictions may undermine mediator neutrality and fairness
Appointing Authorities	- AI assists in selecting arbitrators	Risk of bias in appointments Undermining independence and impartiality of arbitrators
Parties and their Counsels	- AI used for research, drafting submissions, case strategy	 Procedural imbalances between parties with different AI access Risk of "burden shifting" affecting other party and tribunal
All Actors	- Al processes sensitive or confidential information	- Risk of confidentiality breaches

Submission by iGLIP (A/CN.9/1224)

- iGLIP:
  - Inclusive Global Legal Innovation Platform on Online Dispute Resolution (since November 2020)
- 3 types of platform-based dispute resolution services
- Investigation on platform-based dispute resolution
  - Do existing ones encompass all relevant standards?
  - Are the services designed to settle certain types of disputes? If a dispute not suitable for resolution is referred, how is such a dispute dealt with?
  - Are there specific applicable standards for AI-enhanced platform-based dispute resolution?

Exploratory Work DRDE

237. After discussion, the Commission noted with appreciation the proposals and the work carried out by the secretariat. Appreciation was also expressed to the Government of Japan for its continued support of the project on dispute resolution in the digital economy. The Commission requested the secretariat to continue its exploratory work on the project, in particular:

(a) the use of artificial intelligence in dispute resolution; (b) platform-based dispute resolution, in collaboration with the Inclusive Global Legal Innovation Platform on Online Dispute Resolution; and (c) the development of procedural guidance on remote hearings in arbitration and the conduct of mediation. (...)

Dr. Larysa Didkovska

Judith Knieper

Benjamin Malek

Dr. Nikolaus Pitkowitz

Thank you!

Kyiv Arbitration Days